

TAKSVÄRKKI ry
DAGSVERKE rf

TAKSVÄRKKI RY:N VUOSIKERTOMUS 2025

Ylävirin kuvat: Challengers-ryhmän paneelikeskustelu (Pamela Aranen), kouluvierailijoiden koulutus sekä Malawin hankevieras Aggie Bob Chang Suomessa (Vilma Kartano). Alarivin kuvat: Champions of Change -yhdistyksen jäseniä Keniassa (Joshwa Ochieng) ja Sierra Leonen hankkeen oma radio-ohjelma (Jaakko Lavonius).

1. VUOSI 2025 TIIVIISTI

Vuonna 2025 Taksvärkki ry jatkoi strategiansa mukaisesti toimintaa nuorten ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumiseksi sekä nuorten osallisuuden ja toimijuuden vahvistamiseksi globaalien oikeudenmukaisuuden ja kestävä kehityksen edistämiseksi. Strategisiin painopisteisiin kuuluvat myös organisaation kehittäminen globaalikasvatuksen ja nuorisovaltuuden kehitysyhteistyön asiantuntijajärjestönä sekä yhteistyö jäsenjärjestöjen kanssa.

Vaikka vuoden aikana toimintaympäristö globaalisti muuttui vaikeammiksi ennakoitavaksi ja epävarmuus tulevaisuudesta kuului myös suomalaisten nuorten jakamista kokemuksista, vuoteen mahtui paljon onnistumisia ja aktiivisten nuorten innostunutta toimintaa.

Taksvärkin kehitysyhteistyöohjelma *Nuorten merkityksellinen osallisuus kestävässä kehityksessä* muodosti toimintavuoden merkittävimmän kokonaisuuden. Ohjelmakauden 2022–2025 neljännen ja viimeisen vuoden aikana jatkettiin kehitysyhteistyötä paikallisten nuorisotyötä tekevien kansalaisjärjestöjen kanssa Guatemalassa, Keniassa, Malawissa, Mosambikissa, Nepalissa ja Sierra Leonessa. Kehitysyhteistyössä tavoitettiin vuonna 2025 yhteensä yli 43 000 nuorta.

Vuonna käynnistyi yritys yhteistyö suomalaisen Riesa Consultative Oy:n kanssa, kun Riesan kehittämää esteettömyysindeksi-työkalua testattiin onnistuneesti Malawin kumppanijärjestö CYECEn toimistotilojen esteettömyyden kartoittamisessa.

Suomessa globaalikasvatuksella ja nuorisotyöllä tavoitettiin yhteensä noin 11 500 alle 29-vuotiasta nuorta. Lukuvuoden 2025–2026 globaalikasvatuskampanjassa nostettiin Taksvärkin nuortenryhmän aloitteesta esille nuorten mielen hyvinvointi ja nuorten keinot vaikuttaa siihen. *Miten sä voit* -kampanjan materiaaleissa malawilaiset ja suomalaiset nuoret vaikuttajat kertoivat ajatuksiaan mielen hyvinvoinnista. Syksyllä kampanjan alussa Taksvärkin malawilaisen kumppanijärjestön CYECEn hankekoordinaattori Aggie Bob Chang vieraili Suomessa muun muassa kouluttamassa ja inspiroimassa Taksvärkin vapaaehtoisia kouluvierailijoita.

Alkuvuodesta valmisteltiin uusi kehitysyhteistyöohjelma 2026–2029 ja haettiin sen toteuttamiseksi ulkoministeriöltä ohjelmataukea. Rahoitus tuleville neljälle vuodelle varmistui joulukuussa.

Gloaalikasvatuksessa kehitettiin vuonna 2025 erityisesti saavutettavaa ja selkokielistä globaalikasvatusta yhdessä Rauhanliiton kanssa toteutetussa EU-rahoitteisessa *Tietoa ja toimintaa kaikille* -hankkeessa.

Nuorten omaa vaikuttamistyötä nähtiin keväällä *Mun valinta vaikuttaa* -hankkeen päätteeksi järjestetyssä paneelikeskustelussa, jossa nuoret keskustelivat nuorten mielen hyvinvoinnista ja yhdenvertaisuudesta paikallispoliitikkojen kanssa itse laatimiensa teesien pohjalta. Erasmus+ -ohjelman rahoittaman hankkeen toteuttaneen Challengers-ryhmän nuorten toiminta innoitti yleisössä olleita Taksvärkin Maailmankansalaisen koulujen ysiluokkalaisia mukaan Taksvärkin nuortenryhmän toimintaan ja uuden Erasmus+ nuorten osallistumishankkeen suunnitteluun. Hankkeen rahoitus vuosille 2026–2027 varmistui joulukuussa.

2. KEHITYSYHTEISTYÖ KUMPPANIJÄRJESTÖJEN KANSSA

Kehitysyhteistyö vuonna 2025

- Vuosi 2025 oli Taksvärkin kehitysyhteistyöohjelman 2022–2025 neljäs ja viimeinen vuosi, jonka aikana tuettiin kuuden paikallisen kansalaisjärjestön oikeusperustaista nuorisotyötä ja järjestökapasiteettia **Guatemalassa, Keniassa, Malawissa, Mosambikissa, Nepalissa ja Sierra Leonessa.**
- Kehitysyhteistyöhankkeiden tukemissa 139 nuortenryhmässä toimivat noin 2600 aktiivista nuorta järjestivät vertaiskoulutusta, kampanjoita, yleisötapahtumia ja vaikuttivat paikallisiin päättäjiin tärkeiksi katsomissaan aiheissa. Toiminnoilla tavoitettiin yhteensä yli 40 000 nuorta. Erityisesti Keniassa ja Malawissa kampanjoilla tavoitettujen nuorten määrä kasvoi huomattavasti edellisvuodesta.
- Noin 2 000 paikallispäättäjää, viranomaista, vanhempaa, opettajaa ja muuta aikuista tavoitettiin hankkeen koulutuksilla ja vaikuttamistilaisuuksilla lapsen oikeuksien ja nuorten osallisuuden edistämiseksi.

Guatemala: Programa de Atención, movilización e incidencia por la niñez y la adolescencia (PAMI)

Taksvärkin guatemalalainen kumppanijärjestö PAMI tukee nuorten aktiivista kansalaisuutta, puolustaa lasten ja nuorten oikeuksia sekä vaikuttaa lapsen oikeuksien sopimuksen ja lastensuojelulakien toteutumiseen kansallisella ja paikallisella tasolla. Vuonna 2025 jatkettiin kehitysyhteistyöhanketta, joka tukee nuorten aktiivista kansalaisuutta ja hankkeessa perustettujen kahden paikallisen nuorisoliikkeen toimintaa Chimaltenangon ja San Martín Jilotepequen kunnissa. Hankkeen aikana nuortenryhmät ovat tulleet näkyviksi ja kuuluviksi nuorten äänitorviksi hankepaikkakunnilla.

Vuoden 2025 ihmisoikeus- ja kansalaistaitokursseilta valmistui yhteensä 52 nuorta. Noin vuoden mittaiset paikallisen San Carlos de Guatemalan yliopiston yhteiskuntatieteen laitoksen sertifioimat kurssit järjestetään vuosittain molemmilla hankepaikkakunnilla. Kouluttajina toimivat paikallisten nuortenryhmien aktiivit PAMIn tuella. Osana kurssia nuoret toteuttavat vaikuttamisprojekteja omissa yhteisöissään. Koulutusten kautta aktivoitui uusia nuoria mukaan hankkeen tukemiin nuortenryhmiin.

Vuoden 2025 aikana käytiin nuortenryhmien jäsenten kanssa läpi hankkeen saavutuksia, parhaita käytäntöjä ja heikkouksia. Hankkeen paikallisten yhteistyökumppaneiden ja eri toimijoiden näkemyksiä PAMIn työstä ja hankkeen merkityksestä kerättiin haastattelemalla keskeisten sidosryhmien edustajia. Lisäksi järjestettiin kaksi suunnittelutyöpajaa nuortenryhmien edustajien kanssa, näistä toinen Taksvärkin hankeseurantamatkan yhteydessä, ja kerättiin nuorten ajatuksia kyselylomakkeilla. Näiden keskustelujen perusteella päivitettiin hankkeen visio, missio ja keskeiset toimijaryhmät, ja laadittiin hankkeen jatkosuunnitelma vuosille 2026–2029.

Kenia: Undugu Society of Kenya (Undugu)

Taksvärkin hankekumppani Undugu Society of Kenya toimii kadulla elävien ja työskentelevien lasten ja nuorten oikeuksien toteutumisen ja aseman edistämiseksi. *Meillä on oikeus – oikeutemme ovat meidän* -hanke keskittyi vuonna 2025 sukupuolten välisen tasa-arvon vahvistamiseen, syrjimättömyyteen ja vammaisinkluusioon kadulla asuvien ja työskentelevien nuorten yhdistysten toiminnassa ja johdossa, nuorten kykyihin vaatia oikeuksiaan ja tasavertaisia palveluja sekä nuorten toimeentulomahdollisuuksien edistämiseen ilmastokestävästi. Vaikuttamistyötä tehtiin yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan verkostojen kanssa.

Vuonna 2025 toimittiin yhteensä 55 kadulla asuvien ja työskentelevien nuorten yhdistyksen kanssa Nairobissa ja Kisumussa. Nuorten työllistyminen ja pääsy ammatilliseen koulutukseen edistyi. Taloustaitokoulutuksen ja yhdistysten säästö- ja lainajärjestelyiden ansiosta nuoret perustivat pienyrityksiä ja lisäsivät toimeentuloaan. Kadulla asuvien ja työskentelevien nuorten työllistyminen saatiin huomioiduksi alueellisissa kehityssuunnitelmissa vaikuttamistyön kautta. Useat yhdistykset hankkivat toimeentuloa ilmastokestävästi urbaaneilla viljelyksillä, puuntaimia kasvattamalla, kotieläimiä hoitamalla ja kierrätyksellä.

Ainakin 14 nuorta sai vuokrattua katon päänsä päälle ja useita nuoria palasi asumaan perheidensä luo. Viranomaisyhteistyön kautta nuoria tuettiin henkilöilystodistuksen hankinnassa, mikä auttaa työllistymisessä ja palveluihin pääsyssä. Nuorten pääsyä terveydenhuollon piiriin edistettiin molemmilla alueilla, esimerkiksi tukemalla raskaana olevien nuorten rekisteröitymistä naisten sosiaali- ja terveysviranomaisten järjestelmään. Yhdistysten johtajat ja muutoksen läpikäyneet nuoret toimivat roolimalleina muille kadulla asuville ja työskenteleville nuorille innostaen heitä lopettamaan päihteidenkäytön ja osallistumaan myönteiseen yhteisölliseen toimintaan.

Lokakuussa Taksvärkin seurantamatkan aikana järjestettiin nuoria ja keskeisiä sidosryhmiä osallistavat suunnittelutyöpajat Kisumussa ja Nairobissa jatkohankkeelle vuosille 2026–2029. Eri viranomaistahot ilmaisivat sitoutuneisuutensa tukea hanketta ja kadulla asuvia ja työskenteleviä nuoria sekä heidän oikeuksiensa toteutumista.

Malawi: Centre for Youth Empowerment and Civic Education (CYECE)

Taksvärkin malawilainen kumppanijärjestö CYECE tähtää positiiviseen sosiaaliseen muutokseen keskittyen haavoittuvassa asemassa elävien lasten ja nuorten naisten oikeuksien ja osallisuuden edistämiseen. Vuonna 2018 käynnistynyt yhteistyöhanke *Girls Empowerment for Meaningful Participation and Education* (GEMPE) tukee erityisesti tyttöjen ja vammaisten nuorten oikeutta koulunkäyntiin, seksuaalioikeuksia ja nuorten osallisuutta Saliman alueella. Hanke tukee paikallisia nuortenryhmiä, tyttöjen keskusteluryhmiä ja nuortenverkostoja, ja erityisesti niiden inklusiivisuutta ja vaikuttamistyötä. Hankkeessa on perustettu uusia yhteisö rakenteita (lastensuojelukomiteat, vammaisfoorumit ja oppilajasuntoloiden turvakomiteat) turvaamaan ja edistämään nuorten oikeuksia ja osallisuutta. Vuonna 2025 perustettiin oppilajasuntoloiden turvakomitean rinnalle nuorista koostuva turvakomitea valvomaan turvastandardien toteutumista.

Vuonna 2025 hankkeen tukemat nuortenryhmät jatkoivat asennevaikuttamistyötä yhteisöissä mm. vammaisten nuorten ja tyttöjen osallisuuden puolesta. Ryhmät toimivat erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia koskevana vertaisoppimisen ja -tuen alustoina. Yhteisö rakenteiden ja perinteisten johtajien kanssa he seurasivat lapsen oikeuksien toteutumista yhteisöissään ja vaikuttivat nuorten pääsemiseksi merkittäviin rooleihin yhteisöjen päätöksentekokelemissä. Hanke on tukenut myös nuorten tekemää ja nuoria koskevaa tutkimusta mm. mielenterveyden, ilmastonmuutoksen ja seksuaaliterveyden saralla.

Nuorten mielen hyvinvointiin keskittyvä Taksvärkki-kampanja valmisteltiin yhteistyössä CYECEn kanssa keväällä 2025. Kampanjassa malawilaiset ja suomalaiset nuoret jakavat ajatuksiaan mielen hyvinvoinnista. Kampanjan teema ja materiaalit ovat ajankohtaisia myös Malawin hankkeessa. CYECEn hankekoordinaattori Aggie Bob Chang vieraili Suomessa syyskuussa ja mm. koulutti Taksvärkin uusia vapaaehtoisia työstä kampanjan teemaan liittyen.

Vuoden 2025 aikana kartoitettiin kumppanijärjestö CYECEn toimistotilojen esteettömyyttä yhteistyössä suomalaisen Riesa Consultative Oy:n kanssa. Riesan kehittämää esteettömyysindeksi-työkalua testattiin onnistuneesti Malawin kontekstissa ja saatiin asiantuntijasuosituksia toimistotilojen esteettömyyden parantamiseen.

Vuoden 2025 aikana laadittiin suunnitelmat hankkeen jatkovaiheelle vuosille 2026–2029, joihin sisältyy mm. vuonna 2024 toteutetun vammaisinklusion arvioinnin suosituksia.

Mosambik: Associação Comunitária para o Desenvolvimento Humano (ASSCODECHA)

Taksvärkin kumppani Mosambikissa on Associação Comunitária para o Desenvolvimento Humano (ASSCODECHA) -järjestö, joka tukee nuorten oikeuksien toteutumista sekä heidän osallistumistaan ja aktiivista kansalaisuutta. ”Nuorten merkityksellinen osallisuus kestävässä kehityksessä” -hankkeen tavoitteena vuosina 2023–2025 oli nuorten osallistumisen ja kansalaisaktiivisuuden vahvistaminen, nuorten pääsy terveyspalveluihin sekä inklusiivisen opetuksen ja syrjinnästä ja häirinnästä vapaan oppimisympäristön edistäminen kouluissa Maputossa Nhlamankulun alueella.

Vuonna 2025 tukiopetusta oppimisvaikeuksien takia sai 375 lasta ja nuorta hyvin tuloksin ja he pääsivät luokaltaan. Vammaisinklusiota on edistetty kouluissa käytännön toimin ja koulujen oppilaat ovat toimineet syrjinnästä ja häirinnästä vapaan oppimisympäristön luomiseksi sekä tukeneet vammaisia oppilaita saavutettavuudessa. Kaikki Lhanguenen koulun yläasteen viimeisellä luokalla olleet vammaiset nuoret läpäisivät loppukokeet, päättivät peruskoulun ja pääsivät jatko-opintoihin hyvin arvosanoin. Näkövammaisen oppilas tarjoutui opettamaan pistekirjoitusta muille näkövammaisille oppilaille ja perusti yhdistyksen inklusiivisen opetuksen edistämiseksi.

Seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluita tai -koulutusta sai yli 3 800 nuorta. HIV-tartunnan saaneita ohjattiin hoitoihin ja osallistumaan vertaistukiryhmiin. Elämäntaitokoulutuksiin ja kulttuuriaktiiviteetteihin kuten perinnetansseihin ja teatteriin osallistui 116 syrjäytymisvaarassa olevaa lasta ja nuorta, mikä on kannustanut heitä itsensä ja yhteisöjensä kehittämiseen esimerkiksi päihteiden käytön sijaan. Nuoret ovat alkaneet osallistua naapurustojensa kokouksiin, jakaen ideoitaan ja esittäen ratkaisuehdotuksia paikallisiin haasteisiin. Nuoret myös järjestivät siivoustalkoot ratkaisuksi yhteisössään pitkään vaivanneeseen jäteongelmaan.

Lokakuun 2024 vilpillisiksi syytettyjen vaalien jälkeiset maanlaajuiset protestit jatkuivat vielä alkuvuonna 2025 ennen yhteiskunnallisen ja poliittisen tilanteen rauhoittumista. Koulujen sulkemisen takia päättökokeet siirtyivät alkuvuodelle 2025, mikä yhdessä opettajien lakkojen kanssa aiheutti viiveitä koulujen lukuvuoden alkamisessa. Myös terveydenhuollon ammattilaiset olivat lakossa, mikä rajoitti nuorten pääsyä terveyspalveluihin. Lisäksi alkuvuodesta tulvat vaikeuttivat lasten ja nuorten kouluun pääsyä ja yhteisön toimintoihin osallistumista. Näillä suluilla ja viiveillä oli vaikutusta myös ASSCODECHAN toimintamahdollisuuksiin. Levottomuuksien aikana nuorten yhteiskunnallista vaikuttamistyötä ei voinut edistää fyysisillä tapahtumilla, mutta ASSCODECHA löysi keinoja ylläpitää yhteiskunnallista dialogia nuorten kanssa mm. Podcastien, Zoom-kokousten ja Whatsapp-ryhmän kautta. Tilanteen takia nuorisotyöttömyys kasvoi ja perheiden toimeentulo heikentyi, joten ASSCODECHA tuki nuorten pienyrityttömyysaloitteita sekä säästämismallia paikallisen yhteisökehityssäätiön (FDC) tuella, joka auttoi heitä toimeentulon hankkimisessa ja mahdollisti hankkeen toimintoihin osallistumisen jatkumisen.

Hankkeen nuorille, muille toimijoille ja sidosryhmille järjestettiin lokakuussa Taksvärkin seurantamatkan yhteydessä kaksipäiväinen osallistava suunnittelutyöpaja, jonka pohjalta suunniteltiin jatkohanke vuosille 2026–2029.

Nepal: Environmental Camps for Conservation Awareness (ECCA)

Taksvärkin nepalilainen kumppanijärjestö ECCA keskittyy ympäristökasvatukseen, kestävän kehityksen innovaatioiden ja hyvien käytäntöjen levittämiseen yhteisöissä, vesi- ja sanitaatiotyöhön sekä kouluympäristöjen kehittämiseen. ECCA tukee paikallisyhteisöjen kehitystä vahvistamalla ruohonjuuritason toimijoiden yhteistyöverkostoja, asiantuntemusta ja motivaatiota toimia oikeusperustaisesti.

Taksvärkin ja ECCAn yhteistyöhankkeessa vahvistetaan Itä-Nepalin kolmen piirikunnan (Morang, Dhankuta ja Jhapa) kyläkoulujen oppilaskuntatoimintaa ja kehitetään ekologisesti ja sosiaalisesti kestäviä kyläkouluja. Hankkeessa koulutetaan oppilaskunta-aktiiveja ja vastuunkantajia sekä tuetaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä koulujen kehittämisessä. Vuonna 2025 jatkettiin hankekoulujen tukemista koulukohtaisten kestävyysuunnitelmien mukaisesti. Hankekoulujen oppilaskunnat järjestivät yleisötapahtumia ja teemapäiviä kouluissa ja yhteisöissä paikallisten asiantuntijoiden ja kansalaisjärjestöjen tuella. ECCAn paikallinen nuorten vapaaehtoisten ryhmä tuki oppilaskuntien toimintaa. Vuonna 2024 toteutetun ulkoisen arvioinnin suositusten mukaisesti hankkeessa analysoitiin paikallisen nuortenryhmän itsenäisen toiminnan edellytyksiä ja vahvistettiin ryhmän kestävyyttä. Vuoden 2025 aikana tavattiin hankekoulujen sidosryhmiä, käytiin läpi kuluneen ohjelmakauden oppeja ja suunniteltiin hankkeelle jatkoa vuosille 2026–2029.

Vuoden lopulla ECCAn edustajat yhdessä Taksvärkin ohjelmasuunnittelijan kanssa osallistuivat Outcome Mapping Learning Communityn järjestämään kolmipäiväiseen Learning Lab -oppimistilaisuuteen Sri Lankassa, jossa kokoontui noin 50 seurannan ja arvioinnin ammattilaista eri puolilta maailmaa pohtimaan miten arviointitoiminta parhaiten ja tarkoituksenmukaisella tavalla vastaisi nykypäivän haasteisiin.

Sierra Leone: Centre for Coordination of Youth Activities (CCYA)

Taksvärkin kumppani Sierra Leonessa on Center for Coordination of Youth Activities (CCYA), jonka tavoitteena on tukea nuorten roolia maan demokratian ja talouden kehittämisessä. Vuosina 2022–2025 toteutetussa *Nuorten ja nuorten ryhmien roolin vahvistaminen yhteisöjen ja alueellisten päätöksentekoprosessien vastuuasemissa* -hankkeessa nuoret ja nuorten ryhmät osallistuivat heitä koskevaan päätöksentekoon sekä yhteisöjensä ja alueidensa kehittämiseen Bossa ja Port Lokossa. Hanke edisti tasa-arvoa ja vammaisinklusiota sekä ehkäisi sukupuolistunutta väkivaltaa. Nuorten, naisten ja vammaisten oikeuksia edistettiin tukemalla yhdenvertaisia osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia.

Vuonna 2025 vammaisten nuorten ryhmät vahvistivat elinkeinojaan ja yhteiskunnallista asemaansa. Port Lokon ryhmä sai merkittäviä jatkotilauksia koulu-univormujen valmistamiseksi. Bossa vammaisten nuorten ryhmä laajensi sepän työpajan tuotantoa sekä kassavan viljelyä ja prosessointia, jolloin he pystyvät ajoittamaan valmiiden säilyvämpien tuotteiden myymistä satokauden ulkopuolelle, jolloin hinnat ja voitot ovat korkeampia.

Nuorten vaikuttamistyön ansiosta alaikäisten tyttöjen silpomistapaukset ovat vähentyneet alueella olemattomiin, aluepäällikön allekirjoitettua käytäntöä rajoittavan sopimuksen. Myös lapsiavioliitot kieltävän lain toteutumista sekä seksuaalista väkivaltaa ja -häirintää valvottiin nuorten tarkkailijoiden toimesta yhteistyössä poliisin ja tasa-arvoministeriön kanssa.

Paikalliset johtajat ja eri viranomaiset kutsuivat nuortenryhmien edustajia, mukaan lukien vammaisten nuortenryhmien edustajia, järjestelmällisesti mukaan päätöksentekoon sekä lähettävät nuoria johtajia edustamaan aluetta eri foorumeilla.

Vuoden 2025 lopulla Taksvärkin hankeseurantamatkalle osallistui ulkoministeriön vastuuvirkailija Miiia Niemi, Taksvärkin toiminnanjohtaja Auli Starck sekä ohjelmasuunnittelija Jaakko Lavonius. Matkan aikana delegaatio osallistui mm. kansalliseen vaikuttamistilaisuuteen vammaisten oikeuksia edistävän lainsäädännön toimeenpanemiseksi sekä kuulemistilaisuuksiin hankkeen nuorten ja sidosryhmien kanssa Bossa ja Port Lokossa.

Molemmilla hankepaikkakunnilla järjestettiin loppuvuodesta nuoria sekä keskeisiä toimijoita ja kumppanuuksia osallistavat työpajat jatkohankkeen 2026–2029 suunnittelemiseksi.

3. GLOBAALIKASVATUS JA KEHITYSVIESTINTÄ

Globaalikasvatus vuonna 2025

- Globaalikasvatuksella ja nuorisotyöllä tavoitettiin Suomessa yhteensä noin 11 500 alle 29-vuotiasta nuorta.
- 9 500 nuorta eri puolilla Suomea sai kokemuksen globaalista yhteisvastuusta osallistumalla Taksvärkin työpajoihin ja kampanjoihin.
- Maailmankansalaisen koulu -yhteistyössä 67 nuorta ja 14 opettajaa osallistui pitkäjänteiseen globaalikasvatuksen kehittämistyöhön.
- 377 kasvattajaa (opettajaa, opettajaopiskelijaa ja nuorisotoimijaa) sai Taksvärkin koulutuksissa osaamista ja materiaaleja opetussuunnitelmien mukaisen globaalikasvatuksen toteutukseen.
- Noin 450 globaalikasvatuksen parissa nyt tai tulevaisuudessa työskentelevää sai välineitä käsitellä globaaleja haasteita saavutettavammin nuorten kanssa.
- Uutta saavutettavampaa ja selkeämpikielistä globaalikasvatusmateriaalia tuotettiin nuorten kanssa työskenteleville.
- Taksvärkin nuoret vapaaehtoiset lisäsivät tietoutta nuorten mielenterveydestä ja yhdenvertaisuudesta sekä motivoivat esimerkillään uusia nuoria mukaan vaikuttamistoimintaan.

Taksvärkin kampanjat ja Taksvärkki-keräys

Nuorten ymmärrystä globaaleista kehityskysymyksistä ja taitoja tarkastella globaaleja ilmiöitä kriittisesti vahvistettiin Taksvärkki-kampanjoiden monipuolisten materiaalien ja toiminnallisten työpajojen kautta. Taksvärkin tukemien kehitysyhteistyöhankkeiden tarjoamien esimerkkien kautta käsiteltiin nuorten toimijuutta eri maissa ja nähtiin esimerkkejä positiivisesta muutoksesta.

Lukuvuoden 2024–2025 *Kun ei tarvii pelätä* -kampanja käsitteli turvallisuuden tunnetta nuorten elämässä. Yhteensä 20 kenialaista ja suomalaista nuorta kertoi kampanjan materiaaleissa ajatuksiaan turvallisesta yhteiskunnasta, koulusta ja arjesta.

Lukuvuoden 2025–2026 *Miten sä voit?* -kampanjassa malawilaiset nuoret puhuvat mielen hyvinvoinnista, nuorten toivomasta muutoksesta yhteiskunnassa sekä tulevaisuuden visioistaan. Kampanja tuo esiin nuorten hyvinvoinnin merkityksen ja siitä puhumisen kulttuurin.

”Tosi tärkeitä on se, että kukaan ei vähättele niitä ongelmia, ei myöskään nuoret itse. Olisi tärkeitä tehdä myös ennalta ehkäisevää työtä ja puhua nuorten mielenterveydestä.”

– Vuokko, 18, Suomi

”Tulevaisuudessa haluan menestyä hyvin koulussa. Se on mahdollista, kun mieleni voi hyvin.”

– Wilford, 18, Malawi

Kampanjoiden teemoista kerrottiin Suomessa muun muassa kampanjainfojen, osallistavien oppituntiharjoitusten, nuorten videotervehdysten, esitteiden ja sosiaalisen median julkaisujen kautta. Kaikki materiaali tuotettiin suomen ja ruotsin kielellä ja huomattava osa myös englanniksi ja selkokielellä. Kampanjoiden sisällöt ja materiaalit vastasivat valtakunnallisten opetussuunnitelmien tavoitteisiin.

Taksvärkki-keräykseen osallistui 27 koulua ja 7 278 oppilasta (37 koulua / 9 665 oppilasta vuonna 2024). Keräyksiä järjestivät koulut 19 eri kaupungissa, 13 maakunnassa.

Kouluvierailutoiminta

Taksvärkin kouluvierailuilla vahvistettiin toiminnallisin menetelmin nuorten yhteiskunnallisen toimijuuden ja kriittisen ajattelun taitoja sekä pohdittiin globaaleja kehityskysymyksiä tutustuen globaalin etelän nuorten elämään ja nuorten vaikuttamiskeinoihin. Vuonna 2025 kouluvierailuja toteutettiin 129 ja niihin osallistui 2 273 lasta ja nuorta (140 / 2 753 vuonna 2024). Kouluvierailuja ohjattiin pääasiassa Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan alueilla. Valtaosa kouluvierailuista toteutettiin suomeksi, mutta myös ruotsin-, englannin-, ja selkokielisiä työpajoja ohjattiin ympäri Suomen. Ruotsinkielisen kouluvierailutoiminnan kehittäminen jäi tauolle syksyllä 2025 henkilöstövaihdosten takia ja koska rahoituspäätöksistä tuleville vuosille ei vielä ollut tietoa.

Palautteessa oppilaat kiittelivät ajatuksenvaihtoa ja kiireettömiä keskusteluja muiden nuorten kanssa, minkä moni vastaaja koki poikkeukselliseksi kouluarjessa. Nuoret kokivat työpajojen aiheet ja kenialaisten ja malawilaisten nuorten mielipiteiden kuulemisen tärkeäksi. Erityisesti

kumppanijärjestöjen toiminnassa mukana olevien nuorten vaikuttamistyötä ja näkökulmia esittelevät videot sekä toiminnalliset tehtävät konkretisoivat työpajoihin osallistuneiden nuorten mielestä globaaleja haasteita. Palautteet osoittavat, että työpajojen harjoitukset tukivat nuorten kriittisen ajattelun kehittymistä. Kirjalliseen palautteeseen vastanneista oppilaista enemmistö koki saaneensa työpajassa mahdollisuuden kertoa, mitä mieltä on, ja oppineensa uutta työpajan teemoista. Opettajat kiittivät työpajapalautteissa erityisesti monipuolisia osallistavia tehtäviä, videoita sekä osaavia työpajaohjaajia.

Rakentavana palautteena sekä työpajoihin osallistuneet nuoret että opettajat toivoivat työpajoihin vielä enemmän ja monipuolisemmin globaalin etelän nuorten ääniä ja näkökulmia. Lisäksi toivottiin eriytettyjä sisältöjä: muutamat lukiolaiset toivoivat, että työpajoissa päästäisiin syvemmälle aihepiiriin ja opettajien taholta puolestaan toivottiin vielä enemmän selkokielistä ja saavutettavaa sisältöä. Näihin toiveisiin pyritään vastaamaan työpajojen päivittämisen ja uusien materiaalien kehittämisen yhteydessä.

“Työpaja herätti paljon uusia näkökulmia ja haastoi omaa tietoa ja mielipiteitä. Aihe oli ajankohtainen ja kiinnostava.”

– Globaalikasvatuksen työpajaan osallistunut nuori

“Mielestäni hyvät vetäjät, antoivat hyvin tilaa kaikille, hiljaisillekin.”

– Opettajan palaute

“Toiminnalliset harjoitukset ja videoklipit oli erittäin hyviä ja nuoria puhuttelevia!”

– Opettajan palaute

Globaalikasvatuksen kouluttajat

Kouluvierailuja ohjaamaan lukuvuodeksi 2025–2026 perehdytettiin 30 globaalikasvatuksen kouluttajaa, joista 23 oli uusia ja 7 jatkavia kouluvierailijoita. Kouluttajien määrä kasvoi selvästi edellisestä vuodesta. Valtaosa kouluvierailijoista (22 henkilöä) osallistui syyskuussa järjestettyyn koulutukseen, jossa vieraili myös malawilaisen kumppanijärjestön CYECEn hankekoordinaattori Aggie Bob Chang. Koulutuksessa perehdyttiin Miten sä voit? -kampanjan materiaaleihin ja koulutyöpajaan sekä laajemmin Taksvärkin kehitysyhteistyöhön ja kotimaan toimintaan.

“Mahtavaa, että Aggie Malawista oli mukana. [– –] Opin paljon Malawista ja siellä yleisestä suhtautumisesta mielenterveysasioihin.”

– Vapaaehtoisten perehdytykseen osallistunut kouluvierailija

Kouluvierailijoille järjestettiin etäkoulutus muista Taksvärkin tarjonnassa olevista työpajoista. Toiminnasta kiinnostuneille annettiin mahdollisuus liittyä Taksvärkin vapaaehtoiseksi kesken lukuvuoden. Alueellisten perehdytysten ja aluetapaamisten ansiosta uudet kouluvierailijat pääsivät hyvin mukaan toimintaan myös kesken kauden.

Kouluvierailijoilta kerätyn palautteen mukaan he kokevat itsevarmuutensa työpajaohjaajina vahvistuneen ja osaamisensa Taksvärkin sisällöistä syventyneen toimintaan osallistumisen myötä. Moni on kertonut muuttuneensa avoimemmaksi erilaisille näkökulmille ja moniäänisyydelle. Kouluvierailijoiden mukaan tämä on sekä Taksvärkin koulutusten ja materiaalien että työpajoihin osallistuneiden nuorten kanssa käytyjen keskustelujen ansiota.

"[Taksvärkin] materiaalit ovat auttaneet oman ajattelun kehittymisessä. Taksvärkki ihmisineen ja materiaaleineen on ollut tosi hyvä tausta, jota vasten olen kasvanut ja kehittynyt ihmisenä."

– Taksvärkin kouluvierailija

"Olen oppinut paljon ja maailmankuvani on avartunut. Ymmärrän paremmin maailman globaaleja yhteyksiä ja niiden merkitystä."

– Taksvärkin kouluvierailija

Maailmankansalaisen koulu -toiminta

Maailmankansalaisen koulu -yhteistyössä jatkoivat vuonna 2025 Espoon kansainvälinen koulu, Oulun Normaalikoulu, Oulun Steinerkoulu ja Espoon Saunalahden koulu, Hyvinkään Pohjoispuiston koulu ja Helsingin Pohjois-Haagan yhteiskoulu sekä kevätkaudella Oulun Steinerkoulu ja Helsingin Pohjois-Haagan yhteiskoulu. Kaikkien koulujen vastuuoppilasryhmien oppilaat olivat yläkoululaisia. Uusia kouluja ei haettu syksyksi 2025, koska rahoitusta tuleville vuosille ei vielä tiedetty.

Maailmankansalaisen koulujen vastuuopettajille järjestettiin yhteisiä ja yksittäisiä etätapaamisia, joissa syvennyttiin globaalikasvatuksen teemoihin, jaettiin kokemuksia ja verkostoiduttiin. Vastuuopettajien kanssa työstettiin koulukohtaisia globaalikasvatuksen suunnitelmia, kehitettiin uusia toimintamuotoja ja vakiinnutettiin jo muodostettuja globaalikasvatuksellisia käytäntöjä.

Kahdessa Maailmankansalaisen koulussa järjestettiin opettajille koulutus, joissa keskityttiin globaalikasvatuksen tematiikkaan sekä etenkin kestävän kehityksen toimintakulttuurin indikaattoreihin ja niiden hyödyntämiseen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

"Koska en ole saanut aiheesta muuta koulutusta, on tuki ja ideat, miten globaalikasvatusta voidaan toteuttaa koulussa, ollut itselleni erittäin tärkeitä työkaluja laadukkaan perusopetuksen toteuttamiseen koulussamme."

"Hyviä koulutuksia, vinkkejä, materiaaleja ja kokemukseen pohjautuvia toimintamalleja muilta kouluilta on tullut paljon siirrettäväksi oman koulun toimintaan. Vaikutus on merkittävä."

– MKK-koulun opettajat

Vuonna 2025 järjestettiin kaksi Maailmankansalaisen koulujen yhteistapaamista, joissa vastuuoppilaat ja -opettajat kohtasivat kasvotusten, pääsivät vaihtamaan ajatuksiaan globaalikasvatuksen teemoista ja jakoivat ajatuksiaan toiminnan mukanaan tuomista muutoksista kouluissaan. Kevään yhteistapaamisessa Helsingissä 46 eri koulujen edustajaa pääsivät viettämään globaalikasvatuksentäyteen päivän yhdessä. Oppilaat tutustuivat tulevan lukuvuoden kampanjamateriaaleihin ja pohtivat mielen hyvinvointia samalla kun opettajat refleктоivat ja suunnittelivat toimintaa vertaistensa kanssa. Tapaaminen huipentui Taksvärkin Challengers-nuortenryhmän järjestämään paneelikeskusteluun, jota opettajat ja oppilaat pääsivät seuraamaan. Joulukuun yhteistapaaminen Helsingissä kokosi 45 eri koulujen edustajaa yhteen. Oppilaille oli aamupäivällä oma globaalikasvatuspaja, jossa ohjaajina toimivat Taksvärkin kouluvierailijat. Samaan aikaan opettajien kanssa ideoitii ja suunniteltiin uutta ohjelmakautta ja uusien koulujen hakua. Iltapäivällä opettajat ja oppilaat osallistuivat Taksvärkin nuortenryhmän ohjaamaan työpajaan, jossa luotiin vaikuttamismateriaalia mielen hyvinvoinnin tematiikasta kouluissa.

Oppilaiden kanssa pidettiin vuoden aikana työpajoja, joihin osallistui vastuuoppilaiden lisäksi yhteensä yli 1 400 oppilasta eri Maailmankansalaisen kouluilta ja verkoston ulkopuolisista kouluista. Vastuuoppilaat järjestivät mm. työpajoja alakoulun oppilaille sekä omassa koulussaan että yhdessä itselleen vieraassa alakoulussa. Tämän helsinkiläisen koulun 120 alakoululaista saivat vastuuoppilaiden itsenäisesti ohjaamassa työpajassa tietoa ja vaikuttamisvinkkejä turvallisuuden tunteen lisäämiseksi kouluissa ja omassa lähiympäristössä. Maailmankansalaisen koulujen vastuuoppilaita oli mukana myös Taksvärkin 2025–2026 Miten sä voit? -kampanjan materiaaleissa.

Espoon kansainvälinen koulu jatkoi jo vakiintuneeksi toimintamuodoksi muodostunutta työelämään tutustumisjaksoa, jossa integroidaan TET-harjoitteluun globaalikasvatuksen teemoja ja nuorten toimijuutta. Lisäksi koululla on vakiintunut Taksvärkki Day, jolloin koulu osallistuu Taksvärkin keräykseen, oppilaat tutustuvat työelämään valitun teeman kautta ja tekevät tehtäviä. Lisäksi Taksvärkki Day sisältää koulun MKK-vastuuoppilaiden ohjaamia työpajoja alakoulun oppilaille. Oulussa Normaalikoululla jatkui vapaaehtoisten kerho, joka toteuttaa lukuvuoden aikana erilaisia vapaaehtoistoimintoja. Lisäksi Norssissa järjestettiin uutena toimintamuotona ohjelmaa rasminvastaiselle viikolle. Hyvinkäällä Pohjoispuiston koulu painotti Maailmankansalaisen koulu -toimintaa yhä enemmän kansainvälisyyskurssin ja opettajien ammattitaidon kehittämisen myötä.

Monessa koulussa vastuuoppilaiden määrä kasvoi vuoden 2025 aikana. MKK-vastuuoppilaita liittyi Taksvärkin nuorten vaikuttamisryhmään peruskoulun ja MKK-toiminnan jälkeen. Lisäksi koulut tekivät luontevasti yhteistyötä muiden globaalikasvatustoimijoiden kanssa, mikä tuki hyvin kokonaisuutta.

Uutena toimintona vuonna 2025 tehtiin pienimuotoinen tutkimus MKK-toiminnasta yhdessä Helsingin yliopiston tutkijan kanssa. Tutkimuksessa selvitettiin yhden koulun vakiintuneen globaalikasvatustoiminnan vaikutuksia: miten oppilaat kokivat toimintamuodon, mitä he oppivat ja miten toimintamuotoa voisi kehittää. Vertaisarvioitu artikkeli julkaistaan vuonna 2026.

Koulut kertovat pitkäjänteisen yhteistyön tuoneen:

- vakiintuneita tapaamisia ja globaalikasvatuksen toimintamuotoja
- opettajille ammatillista kehittymistä globaalikasvatuksessa
- koulun muun henkilökunnan ja johdon sitoutumisen kasvua globaalikasvatustyötä kohtaan
- globaalikasvatukselle lisää näkyvyyttä kouluilla
- oppilaille lisää tietoa, taitoja ja halua osallistua toimintaan
- oppilaiden intoa toimia myös jatkossa Taksvärkin toiminnassa

Connect for Global Change: Tietoa ja toimintaa kaikille

Vuonna 2025 Taksvärkki toteutti Tietoa ja toimintaa kaikille -hanketta yhdessä Rauhanliiton kanssa. Hanke käsitteli globaaleja haasteita saavutettavammin matalan kynnyksen draaman kautta nuorisotyön opiskelijoiden kanssa. Hankkeessa tehtiin yhteistyötä myös saavutettavan viestinnän asiantuntijan sekä sambialaisen Barefeet Theatre -järjestön nuorten kanssa. Barefeetin nuoret tuottivat hankkeeseen omatoimisesti kaksi videota hankkeen teemoista.

Taksvärkin ja Rauhanliiton hankkeessa toteutettiin 26 globaalikasvatuksen koulutusta nuorisoalan- ja opettajaopiskelijoille. Koulutuksiin osallistui yhteensä 434 henkilöä. Koulutukset vahvistivat osallistujien valmiuksia käsitellä eriarvoisuuden, rauhan, oikeudenmukaisuuden ja vaikuttamisen teemoja sekä tukea nuorten aktiivista toimijuutta. Osallistujat saivat käyttöönsä saavutettavaa opetusmateriaalia, konkreettisia työkaluja ja menetelmiä teemojen käsittelyyn nuoriso- ja opetustyössä.

Hankkeessa kehitettiin ja tuotettiin selkokielistä, selkeämpikielistä ja saavutettavaa globaalikasvatuksen opetusmateriaalia erityisesti nuorisotyöhön ja toisen asteen opetukseen. Hanke päättyi ja vapaaseen käyttöön tarkoitettu materiaalipaketti valmistui helmikuussa 2026. Materiaalia suunniteltiin ja pilotoitiin toisen asteen oppilaitoksissa nuorisoalan opiskelijoiden kanssa.

Tietoa ja toimintaa kaikille -hanke oli osa Connect for Global Change -hankekokonaisuutta. Suomessa EU:n DEAR-ohjelman rahoittamaa globaalikasvatuksen ja kehitysviestinnän hanketta koordinoi Fingo.

Globaalikasvatuksen koulutukset ja materiaalit kasvattajille

Vuonna 2025 järjestettiin 10 koulutusta opettajille, opettajaopiskelijoille ja muille kasvattajille, ja niihin osallistui yhteensä 377 kasvattajaa. Koulutuksissa käsiteltiin globaalikasvatuksen perusteita,

lapsen oikeuksia, nuorten osallisuutta ja vaikuttamista koulumaailmassa sekä turvallisuuden tunteen ja mielenhyvinvoinnin tematiikkoja. Suurin osa koulutuksista ohjattiin globaalikasvatustajärjestöjen yhteisissä Maailma koulussa -seminaareissa. Koulutuksista saatu palaute oli erinomaista.

”Harvoin on niin, että opin kestävästä kehityksestä ja sen edistämisestä. Nyt kuitenkin opin paljon.”

”Opin konkreettisia tapoja käsitellä globaalikasvatusta niin koulussa kuin mahdollisesti sen ulkopuolellakin. Opin erilaisista työtavoista asioiden käsittelyyn. Ryhmässämme kaikki saivat tuoda ajatuksensa esiin turvallisesti”

– Globaalikasvatuksen koulutukseen osallistuneet kasvattajat

Nuortenryhmä ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Taksvärkin Challengers-nuortenryhmän kaksivuotisen *Mun valinta vaikuttaa* – mielensterveys ja yhdenvertaisuus nuorten elämässä -hankkeen toiminta jatkui kesään 2025. Erasmus+ -rahoitteisessa hankkeessa rohkaistiin nuoria puhumaan ja vaikuttamaan nuorten mielensterveyden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Keväällä ryhmä oppi poliittisesta vaikuttamisesta sekä koosti hankkeen aikana saaduista opeista teesejä, jotka julkaistiin ryhmän suunnittelemassa ja järjestämässä *Mun valinta vaikuttaa* -paneelikeskustelussa. Teeseistä ja muista hankkeen teemoista olivat yhdessä ryhmän nuorten vaikuttajien kanssa keskustelemassa päättäjät, kaupunginvaltuutettu (vas.) ja OSKU ry:n pääsihteeri Jenny Kasongo, ja Vihreiden nuorten puheenjohtaja Miro Ilvonen. Paneelikeskustelu järjestettiin Helsingissä Kalasataman Vapaakaupungissa.

Kuva: Challengers-nuortenryhmän neljä teesiä hyvän mielensterveyden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Mun valinta vaikuttaa -hankkeeseen osallistuneet yli 300 nuorta saivat kokemuksia vaikuttamista ja oppivat uusia kansalaisvaikuttamisen tapoja. Nuoret asuinpaikasta ja taustasta riippumatta saivat äänensä kuuluviin ja mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa heitä kiinnostaviin yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Hanke lisäsi tietoisuutta mielenterveyden ja yhdenvertaisuuden teemoista nuorten sekä osittain myös yhteiskunnallisten päättäjien keskuudessa. Hankkeen aikana tuotetut videot ja muut julkaisut sosiaalisessa mediassa tavoittivat yhteensä yli 28 000 henkilöä.

Mun valinta vaikuttaa -hankkeen merkittävimpiä vaikutuksia olivat Challengers-ryhmän aktiivisten nuorten saama rohkeus ja itseluottamus tuoda omia näkemyksiään esille sekä heille muille nuorille järjestettyjen aktiviteettien suunnittelusta ja ohjaamisesta kertyneet uudet taidot. Hanke kehitti myös nuorten kykyä hahmottaa monimutkaisia yhteiskunnallisia ja globaaleita haasteita.

“Olen huomannut, että uskallan jutella ihmisten kanssa, kertoa omia mielipiteitäni, toimia ryhmässä paremmin ja olla enemmän oma itseni muiden ihmisten seurassa.”

– Challengers-ryhmän jäsen, kevät 2024.

“Ajattelen moniulotteisemmin ja kypsemmin ja hahmotan globaalin näkökulman paremmin.”

– Challengers-ryhmän jäsen, kevät 2025.

Ryhmän nuoret inspiroivat muita nuoria vaikuttamistoiminnallaan ja tavallaan keskustella päättäjien kanssa mielen hyvinvoinnin teemoista. Nuorten esimerkki innosti uusia nuoria mukaan Taksvärkin nuorten vapaaehtoisten toimintaan.

Mun valinta vaikuttaa -hankkeen loppu oli samalla loppu Challengers-ryhmälle sellaisenaan. Syksyllä 2025 aloitettiin uuden Erasmus+ osallistumishankkeen suunnittelu ja samalla Taksvärkin nuortenryhmän toiminnan kehittäminen. Suunnitteluun osallistui Challengers-ryhmän toimintaan osallistuneita nuoria sekä Maailmankansalaisen koulu -toiminnasta mukaan tulleita nuoria. Uudelle nuorten tulevaisuususkoa ja toivon tunnetta käsittelevälle *Toivo antaa siivet* -hankkeelle haettiin ja saatiin kaksivuotinen Erasmus+ nuorten osallistumishanke -rahoitus vuosille 2026–2027.

Vuoden aikana Taksvärkin kehitettiin vapaaehtoistoimintaa ja vahvistettiin nuorten osallisuutta globaalikasvatuksessa. Kouluvierailijoille ja muille nuorille vapaaehtoisille järjestettiin yhteisiä kohtaamisia. Moni kouluvierailija osallistui aktiivisesti esimerkiksi lukuvuoden 2025–2026 kampanjatyöpajan pilotointiin ja kehittämiseen. Nuoret ohjasivat Maailman kansalaisen koulujen oppilaille ja opettajille työpajoja sekä osallistuivat Taksvärkin kampanjoiden valmisteluun. Kansainvälisenä vapaaehtoisten päivänä vuoden 2025 vapaaehtoisina palkittiin Paula Mäkinen Turusta ja Annika Penttinen Kirkkonummelta.

Viestintä

Maaliskuussa 2024 Helinä Rautavaaran museossa avattu From Zero to Hero -näyttely oli avoinna läpi vuoden 2026 ja sai jatkoaikaa tammikuuhun 2026 asti. Näyttely tuotettiin yhteistyössä Helinä Rautavaaran museon, Kenian kehitysyhteistyön kumppanin Undugu Society of Kenyan ja hankkeen nuorten kanssa. Valokuvista, videoista ja VR-kokemuksesta koostuvan näyttelyn pääosassa olivat kenialaiset nuoret. Näyttelyssä oli yli 20 000 kävijää vuonna 2025.

Taksvärkin verkkosivuilla, sosiaalisen median kanavilla ja uutiskirjeissä kerrottiin kampanjoista, globaalikasvatuksen palveluista ja kuulumisista, vaikuttamismahdollisuuksista, Kapua-hankkeista sekä Taksvärkin työn tuloksista. Kehitysyhteistyöhankkeista ja paikallisten kumppanijärjestöjen toiminnasta viestittiin erityisesti hankeseurantamatkojen yhteydessä. Vaikuttamisviestintää tehtiin kattojärjestöjen kanssa kehitysyhteistyömäärärahojen ja nuorten oikeuksien puolesta.

Sosiaalisen median julkaisut, painetut esitteet ja muut materiaalit toteutettiin saavutettavasti aina kun mahdollista. Kampanjavideoiden tekstityksissä ja Taksvärkki-kampanjan oppilaan esitteessä käytettiin selkokieltä. Kampanjasivustolla teetettiin saavutettavuusauditointi, jonka pohjalta verkkosivujen saavutettavuutta voidaan kehittää edelleen.

Viestintää lukuina

- Lukuvuoden 2025–2026 Miten sä voit? -kampanjaan tuotettiin yhteensä 3 videota malawilaisista nuorista. Somekäyttöön tuotettiin 6 lyhyttä videoklippää, joissa esiintyivät malawilaiset nuoret tutkijat.
- Taksvärkin käytössä olevat sosiaalisen median kanavat olivat kaksi Instagram-tiliä, Facebook, TikTok, YouTube, LinkedIn ja Bluesky, joista aktiivisimmassa käytössä olivat Instagramin päätili @taksvarkki_ry (541 julkaisua, reelsiä ja tarinaa) ja Facebook (160 julkaisua ja 476 tarinaa). Yleisöä Taksvärkillä on eniten Instagramin tileillä (seuraajat 1 382 +125) ja Facebookissa (seuraajat 1 714), hieman enemmän kuin vuonna 2024. Meta rajoittaa voimakkaasti Taksvärkin tilien sisältöjen näkymistä, sillä julkaisut sisältävät 'yhteiskunnallisia aiheita' eikä niiden näkymistä voida maksullisesti kasvattaa.
- Instagramissa vuoden aikana eniten yksittäisiä katselijoita (noin 400) tavoittivat kuvajulkaisut Maailman opettajien päivänä sekä guatemalalaisen nuoren vaikuttajan Alejandran tarina. Reels-videoissa vastaavasti suosituimmat olivat Alejandran tarina (n. 600) sekä mosambikilaisen Emersonin tanssilla kuvitettu videoviesti (yli 300).
- Facebookissa eniten näkyvyyttä ja katsojia saivat maksetun mainonnan myötä kouluvierailijoiden ja vapaaehtoisten rekrytoinnit (yhteensä 9 400). Orgaanisesti eniten katsojia keräsi kuvakaruselli Nepaliläisen hankkeen kuulumisista (1 700) sekä Emersonin videoviesti (1 900).
- Taksvärkin verkkosivuilla julkaistiin yhteensä 37 suomenkielistä uutista, 6 ruotsinkielistä uutista ja 2 englanninkielistä uutista.

- Uutiskirjeitä lähetettiin 10 kpl. Uutiskirjeellä saajia oli vuoden lopussa 830 (814 vuonna 2024). Viestien avaussuhteen keskiarvo oli 29 %.
- Pääverkkosivuilla (51 % kävijöistä) ja kampanjasivuilla oli vuoden aikana yhteensä 7 415 erillistä kävijää ja 29 640 sivun avausta. GDPR-asetusten ja evästeiden käytön myötä luvut verkkosivuilla vierailijoista eivät kerro todellista määrää.

Taksvärkki nosti viestinnässään kansalaisvaikuttamisen merkitystä kansalaisjärjestöjen yhteisessä Toimi, koska voit -kampanjassa. Fingo tuotti kampanjaan videoklipin guatemalalaisen PAMIn nuoren aktivistin Alejandran vaikuttamisesta nuorten ryhmässä. Alejandran videoviesti oli koko kampanjan suosituin ja katsutuin julkaisu Fingon somekanavissa.

Kapua-yhteistyössä Tadžikistan 2025 sekä Oma Kapua Guatemala -ryhmien vapaaehtoiset toivat näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa sekä paikallisissa medioissa ja tilaisuuksissa ympäri Suomea.

Vuonna 2025 Taksvärkki osallistui 13 yleisötapahtumaan ja tavoitti niissä noin 1300 ihmistä. Tapahtumissa kerrottiin Taksvärkin toiminnasta, vapaaehtoisuuskäytännöistä ja globaalikasvatustalouksista sekä jaettiin menetelmäoppaita. Educa-messujen, Nuori2025-tapahtuman ja Maailma kylässä -festivaalin lisäksi osallistuttiin pienempiin paikallisiin tapahtumiin kuten BMOL-syyspäiville Helsingissä ja Tampereen Mahdollisuuksien torille.

SOOL ry:n kanssa järjestettiin yhteistyössä kaikilla opettajankoulutuslaitoksilla Maailman opettajien päivän tapahtumat, joissa yhteensä noin 380 opettajaopiskelijaa pääsi kahvin äärellä keskustelemaan globaalikasvatuksesta ja sen tarpeista opettajankoulutuksessa.

4. HALLINTO JA TALOUS

Hallinto ja henkilöstö

Vuonna 2025 Taksvärkki ry:llä oli yhdeksän jäsenjärjestöä ja 10 henkilöjäsentä. Taksvärkin hallituksen puheenjohtajana toimi August Kiattrakoolchai (Suomen Lukiolaisten Liitto) ja varapuheenjohtajina Riikka Hillebrand (Lasten ja nuorten keskus) ja alkuvuoden ajan Janina Rautio-Visuri (SAK). Hallituksen muita jäseniä olivat koko vuoden ajan Sami Kaita (henkilöjäsen), Liisa Kerola (Lasten ja nuorten keskus), Jarno Silvonen (SAK), Nils Torvalds (henkilöjäsen) ja Theo Tyrväinen (henkilöjäsen) ja toukokuun kevätkokouksesta lähtien lisäksi Totti Snellman (OSKU). Toimintavuonna hallitus kokoontui seitsemän kertaa. Kevätkokous hyväksyi päivitetyn hallinto- ja taloussäännön toukokuussa 2025.

Hallituksen jäsenhankintatyöryhmä kokoontui kaksi kertaa ja loi pohjaa yhteistyön tiivistämiseksi Taksvärkin jäsenjärjestöjen, potentiaalisten uusien jäsenten sekä oppilaitosten kanssa. Vuonna 2025 Taksvärkin yhteistyö jäsenjärjestöjensä kanssa keskittyi viestintään ja tapahtumiin kuten Maailman opettajainpäivän tapahtumat yhdessä SOOLin kanssa sekä yhteiseen globaalikasvatushankkeeseen Rauhanliiton kanssa.

Taksvärkin toiminnanjohtajana jatkoi Auli Starck. Kehitysyhteistyön ohjelmasuunnittelijoina jatkoivat Veera Blomster ja Jaakko Lavonius. Globaalikasvatuksen suunnittelijoina toimivat Aura Alarto ja Hanna Hjerpe, sekä Eeva Kempainen Alarton perhevapaan ajan. Milka Autio toimi järjestökoordinaattorina ja Pamela Aranen viestintäsuunnittelijana. Taksvärkin toimisto sijaitsee usean järjestön jakamassa Globaalikeskuksessa Helsingin Hakaniemessä. Vuonna 2025 Taksvärkki toimi Globaalikeskuksen yhteisen toimistoavustajan Anni Jokisen työnantajana.

Kouluyhteistyön aluekoordinaattorit työskentelivät osa-aikaisesti oman alueensa vapaaehtoisten ja oppilaitosten välisinä yhteyshenkilöinä, markkinoivat globaalikasvatuksen palveluita sekä tukivat globaalikasvatuksen kouluttajia työpajoihin valmistautumisessa ja toiminnan arvioinnissa. Aluekoordinaattoreina toimivat Jiko Kylén (Oulu), Minna Laukkanen (Turku), Elina Lindman (pääkaupunkiseutu) ja Laura Tikkanen (Tampere). Ruotsinkielisen kouluyhteistyön koordinaattorina toimi keväällä Christina Holmberg.

Vilma Kartano (Helsingin yliopisto) toimi viestinnän ja globaalikasvatuksen korkeakouluharjoittelijana 4,5 kuukauden ajan. Marina Lyan suoritti yhteisöpedagogiopintoihinsa (HUMAK) liittyvän harjoittelun Taksvärkissä keväällä 2025.

Vuonna 2025 Taksvärkin henkilökunnan asiantuntijuutta ja organisaatiota kehitettiin osallistumalla ulkopuolisiin koulutuksiin ja järjestöverkostoihin, itseopiskelulla sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden tuella. Oppimisessa korostui kehitysyhteistyöohjelman tulohaus, seuranta ja arviointi, riskienhallinta sekä viestinnän ja globaalikasvatuksen saavutettavuus. Toiminnan kehittämistä rajoittivat mm. ennakoimattomat poissaolot sekä ohjelmakauden vaihtumisesta johtuva epävarmuus tulevasta rahoituksesta. Uuden kehitysyhteistyöohjelman valmistelu ja ulkoministeriön ohjelmatuon haku vaativat alkuvuodesta huomattavasti henkilöresursseja.

Taksvärkin asiantuntijuutta hyödynnettiin ja kokemuksia jaettiin aktiivisesti kehitysyhteistyön ja globaalikasvatuksen verkostoissa. Keskeisiä sidosryhmiä ovat Fingo, Nuorisola, Kansalaisareena, ja Vastuullinen Lahjoittaminen, joiden jäsen Taksvärkki on. Fingon globaalikasvatusverkosto sekä ohjelmatukijärjestöjen työryhmät olivat keskeisiä vertaisryhmiä toiminnan kehittämisessä. Vaikuttamistyötä tehtiin yhteistyössä Fingon ja Nuorisolan kanssa erityisesti kehitysyhteistyön ja nuorisolan järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten puolustamiseksi. Kehitysyhteistyön kumppaneiden kanssa yhteistä oppimista tuettiin kumppaniwebinaareissa.

Talous

Vuonna 2025 Taksvärkin varsinaisen toiminnan kokonaiskulut olivat 977 264 euroa (1 020 231 euroa vuonna 2024). Kehitysyhteistyöohjelman osuus toiminnasta oli 91 %, ja ulkoministeriö suurin rahoittaja (ohjelmatuki 755 858 euroa).

Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustus oli 25 100 euroa. EU:n Erasmus+ -ohjelman rahoitus nuorten osallistumishankkeelle oli 12 482 euroa ja Fingon Connect for Global Change -hankkeen kautta saatu EU-rahoitus Taksvärkille 18 400 euroa vuodelle 2025.

Alkuvuodesta Taksvärkki haki ulkoministeriön ohjelmatukea uudelle kehitysyhteistyöohjelmalle vuosille 2026–2029. Myönteinen rahoituspäätös saatiin joulukuussa. Myös uuden nuorten osallistumishankkeen rahoitus Erasmus+ -ohjelmasta vuosille 2026–2027 varmistui joulukuussa.

Taksvärkki-keräyksen ja muun varainhankinnan tuotto, yhteensä noin 71 500 euroa, ei yltänyt vuoden 2024 tasolle. Rahallisen omarahoituksen lisäksi ulkoministeriön ohjelmatuen omarahoitukseen voitiin laskea vapaaehtoistyötä sekä tavara- ja palvelulahjoituksia yli 20 000 euron arvosta.

Kapua-varainhankinta yhdessä Aidventures Oy:n sekä Kynnys ry:n ja Väestöliiton kanssa jatkui. Kapua Tadžikistan 2025-ryhmän jäsenet keräsivät kolmen järjestön kehitysyhteistyöhön yhteensä lähes 50 000 euroa. Pienempi OmaKapua Guatemala-ryhmä keräsi varoja yksinomaan Taksvärkin kehitysyhteistyöhön 14 385 euroa. Ryhmä matkusti helmikuussa 2025 Guatemalaan ja tutustui siellä myös Taksvärkin kehitysyhteistyöhön ja kumppanijärjestön PAMIn nuorisotyöhön.

Toimintavuoden tulos oli 38 281,95 euroa alijäämäinen. Alijäämä katetaan Taksvärkki ry:n omasta pääomasta, joka koostuu pääosin Mandatumin hallinnoimista vastuullisista sijoituksista ja joka on tarkoitettu käytettäväksi yhdistyksen kehitysyhteistyöhön. Varainhankinnan strategian laatiminen riittävän rahoituspohjan turvaamiseksi aloitettiin loppuvuodesta 2025.

Vuonna 2025 Taksvärkin kirjanpidosta vastasi tilitoimistokonserni Rantalainen. Tilintarkastukset teki Tilintarkastusrengas Oy.